

ARTVİN İLİNİN ARHAVİ, BORÇKA VE HOPA İLÇELERİNDE MEYDANA GELEN SEL FELAKETİNDEN ETKİLENEN YÜKÜMLÜLER İÇİN MÜCBİR SEBEP UYGULAMASI

ÖZET : Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının www.gib.gov.tr adresinde hizmet veren internet sitesinde yayınlanan haber duyurusunda 24.08.2015 tarihinde Artvin ilinin Arhavi, Borçka ve Hopa ilçelerinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle bu ilçelerdeki mükellefler için mücbir sebep hâli ilan edildiği, mücbir sebep hâlinin; 24.08.2015 tarihinde başlamasının ve 29.02.2016 tarihinde (bu tarih dahil) sona ermesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Mücbir sözcüğünün sözlük anlamı “zorlayıcı”dır. “Mücbir sebep” ise “herhangi bir kimse tarafından alınacak önlemlere karşı, önüne geçilmesi olanaksız, borcun yerine getirilmesine engel, borçlunun iradesi dışında beklenmedik olaylar” olaylar tanımlanmaktadır.

Vergi Usul Kanunda vergi ödevlerinin yerine getirememesiyle ilgili durumları düzenleyen mücbir sebep halleri ile ilgili düzenlemeler temel olarak 13, 15 ve 111’nci maddelerinde yer almaktadır. Bu düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

“Mücbir sebepler:

Madde 13 – Mücbir sebepler:

1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;
2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;
3. Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler;

4. Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması;
gibi hallerdir.

Mücbir sebeplerle gecikme:

Madde 15 – 13 üncü maddede yazılı mücbir sebeplerden her hangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez. Bu takdirde tarh zamanaşımı işlemeyen süreler kadar uzar.

Bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malüm olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesi lazımdır.

(Ek fıkra: 28/12/2001-4731/4 md.;Değişik üçüncü fıkra: 16/7/2004-5228/1 md.)

Maliye Bakanlığı, mücbir sebep sayılan haller nedeniyle; bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hali ilân etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki vergi türleri ve işyerleri itibarıyla; beyannamelerin toplulaştırılması, yeni beyanname verme süreleri belirlenmesi ve beyanname verme zorunluluğunun kaldırılması şeklinde de kullanılabilir.

Ödeme zamanı:

Madde 111 – Vergi, kanunlarında gösterilen süreler içinde ödenir.

....

(Ek: 28/12/2001-4731/4 md.;Değişik altıncı fıkra: 16/7/2004-5228/4 md.)

Maliye Bakanlığı; **mücbir sebep** hali ilân edilen yerlerdeki mükelleflerin, bu Kanun kapsamında olup, ödeme süresi afet tarihinden sonraya rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizleri ile bu Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca verecekleri beyannamelere istinaden tahakkuk ettirilen vergilerin

ödeme sürelerini, vadelerinin bitim tarihinden itibaren azamî bir yıl süreyle uzatmaya yetkilidir. Bu yetki; bölge, il, ilçe, mahal ve afetten zarar görenler ile afetten zarar görme derecesi veya vergi türleri itibarıyla farklı süreler tespit etmek suretiyle de kullanılabilir.

Bu suretle belli edilen günler verginin vadesi yerine geçer.”

Vergi Usul Kanununun bu düzenlemelerinde yer alan yetkiye istinaden Maliye Bakanlığınca **Artvin’in bazı ilçelerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen mükelleflerin** durumu, mücbir sebep hali olarak değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının www.gib.gov.tr adresinde hizmet veren internet sitesinde yayımlanan **haber duyurusunda**¹ 24.08.2015 tarihinde Artvin ilinin Arhavi, Borçka ve Hopa İlçelerinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle bu ilçelerdeki mükellefler için mücbir sebep hâli ilan edildiği, mücbir sebep hâlinin; 24.08.2015 tarihinde başlaması, 29.02.2016 tarihinde (bu tarih dahil) sona ermesinin uygun görüldüğü belirtilmiştir. Basın duyurusunda yer alan açıklamalar aşağıdaki gibidir:

“Buna göre:

- Mücbir sebep halinin başladığı 24.08.2015 tarihinden mücbir sebep halinin sona ereceği 29.02.2016 tarihine kadar verilmesi gereken vergi beyannamelerinin verilme süresinin 14.03.2016 günü sonuna kadar, bu beyannamelere istinaden tahakkuk edecek vergilerin ödeme süresinin 21.03.2016 günü sonuna kadar,
- 2015 yılına ilişkin olarak basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından verilmesi gereken yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilme süresinin 25.03.2016, bu beyannamelere istinaden tahakkuk edecek vergilerin ödeme süresinin 31.03.2016 günü sonuna kadar,

¹ Duyuru metni için aşağıdaki linke tıklayınız.

<http://www.gib.gov.tr/artvinde-meydana-gelen-sel-felaketi-nedeniyle-mucbir-sebep-haline-iliskin-duyuru>

- Mücbir sebep halinin başladığı 24.08.2015 tarihinden mücbir sebep halinin sona ereceği 29.02.2016 tarihine kadar verilmesi gereken Bildirimlerin verilme süresinin 14.03.2016 günü sonuna kadar,
- Mücbir sebep halinin başladığı 24.08.2015 tarihinden önce tahakkuk edenler ile mücbir sebep süresi içerisinde tahakkuk edecek olanlardan vadesi mücbir sebep süresi içerisinde rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresinin 31.03.2016 günü sonuna kadar,
- 24.08.2015 tarihinden önce ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen ve vadesi mücbir sebep süresi içerisinde rastlayan her türlü vergi, ceza ve gecikme faizinin ödeme süresinin 31.03.2016 günü sonuna kadar,

uzatılması uygun bulunmuştur.

Diğer taraftan;

- 2015 yılı 3 üncü ve 4 üncü geçici vergi dönemlerine ilişkin geçici vergi beyannameleri verilmeyecek,
- 2015 yılına ilişkin olarak 01.03.2016-25.03.2016 tarihleri arasında verilmesi gereken yıllık gelir vergisi beyannamesi, kanuni süresinde verilecek ve tahakkuk edecek vergi kanuni süresinde ödenecek,
- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre verilmesi gereken beyannamelere istinaden tahakkuk eden/edecek özel tüketim vergisi ile 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince işlem yapılmadan ödenmesi gereken harçlar mücbir sebep kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Öte yandan, 24.08.2015 tarihinde meydana gelen sel felaketinden Artvin ilinin Arhavi, Borçka ve Hopa İlçeleri dışındaki ilçelerdeki mükelleflerin, durumlarını ispat veya tevsik eden bilgi ve vesikalarla etkilendikleri süreyi de belirtmek suretiyle gelir/kurumlar vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine müracaat etmeleri mümkündür. Bu takdirde, mücbir sebep halinde olduğunu ileri süren mükelleflerin müracaatları tetkik edilerek, olaylardan vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak derecede etkilendikleri anlaşılınların durumlarının, mücbir sebep kapsamında

değerlendirilmesi ve bu mükelleflerin Vergi Usul Kanununun ilgili hükümlerinden faydalandırılması mümkündür.

Ayrıca, dileyen mükellefler, yukarıda belirtilen tarihlerden önce de vergi beyannameleri ile bildirimlerini vererek, ödemedede bulunabilecektir.”

Saygılarımızla...

TÜRMOB Sirküler Rapor

